

VISUOMENINĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR PRIEŽIŪROS KOMISIJOS
PRIE VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS POSĖDŽIO
P R O T O K O L A S

2019-02-26, Nr. 32
Vilnius

Posėdis įvyko 2019-02-26
Pasitarimo pirmininkas – Dainius Labeckis
Pasitarimo sekretorė – Milda Laužikaitė

DALYVAVO:

Komisijos nariai Andreas Byrne, Banga Grigaliūnaitė, Algis Davenis, Pranas Gudaitis, Dainius Labeckis, Milda Laužikaitė, Laura Pačtauskaitė, Roma Vasyliūtė-Byrne.

SVARSTYTA:

1. Dėl Neries krantinės želdinių tarp Mindaugo tilto ir Tuskulėnų memorialinio parko.

NUTARTA:

1. Želdinių būklė teritorijoje labai įvairi, priemonės taip pat taikytinos įvairios. projektiniai sprendiniai daug kur koreguotini atsižvelgiant į želdinius. Net ir tais atvejais, kai priemonės jiems tvarkyti pagal projektą yra parinktos teisingai, būtina užtikrinti, kad darbai būtų atlikti kvalifikuotai. Želdynų ir želdinių inventORIZACIJOS duomenys netikslūs: kai kur neatitinka medžių rūšys, medžių apimtys netikslios arba pasenusios (paklaida 4 - 10 ir daugiau cm), vizualiai matoma medžių būklė, jų pažeidimų duomenys taip pat daug kur neatitinka tikrovės.

Projekte išliekantys medžiai nėra apsaugoti nuo statybos darbų – apžiūros metu aptikta grubių žievės ir šaknyno pažeidimų, atsiliepsiančių kai kurių medžių gyvybingumui. Medžio šaknynas turi būti apsaugotas nuo sunkių svorių pakenkti medžio būklei. Kamienas turi būti apsaugotas kieta danga nuo mechaninių statybinės technikos pažeidimų. Atkreiptinas dėmesys, kad nesilaikydami šių elementarių principų, darbų vykdytojai pažeidžia Želdynų įstatymą ir privalo atlyginti žalą.

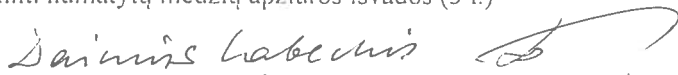
Be viso to, fiksuoti bebrų padaryti sužalojimai (to galima buvo išvengti dedant tinklę), mechaninės pažeidimai vykdant ardomuosius darbus, taip pat tyčiniai medžių sužalojimai. Projekto teritorijoje numatyti šalinti jauni medeliai tapo neperspektyvūs dėl žoliapjovės padarytų mechaninių pažeidimų. Tai labai dažnas sužeidimas. Atsodinus jų vietoje kitus, būtina saugoti nuo mechaninių pažeidimų, instruktuoiant teritorijoje dirbančius darbininkus apie darbo šalia želdynų tvarką.

Laukinio paupio zonoje rekomenduojama palikti krituolių, ypač pasvirusių gluosnių, ar jų lūžusių dalių, kurios formuoja savitą paupio charakterį ir praturtina ekosistemą.

Dėl leidimų medžiams tvarkyti nuspręsti tik patikslinus netikslius želdinių inventORIZACIJOS duomenis. Orientyrai dėl želdinių priežiūros, siūlomos konkrečių medžių tvarkymo priemonės, preliminarus būklės įvertinimas arba jų korekcijos išvardyti pridedamose išvadose.

PRIDEDAMA: Projekte šalinti numatytų medžių apžiūros išvados (3 l.)

Pasitarimo pirmininkas

Pasitarimo sekretorė

Projekte šalinti numatytų medžių apžiūros išvados

(priedas prie Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos protokolo Nr. 32):

39 Salix fragilis, 187 cm (*čia ir kitur nurodomos kamienų apimtys 1.3 m aukštyje*), nugrauztas bebrų, nuvirtęs. Gali likti nuvirtęs. grėsmės nebekelia. Prisideda prie laukinio paupio ekosistemos.

44 Ulmus laevis. atšokusi žievė, žuvęs medis. Šalinti.

71 Acer platanoides, 178 cm, drėvėtas, avarinis. Šalinti.

78 Acer platanoides, 106 cm, žūstantis. Trumpinti. stuobrį su dreve (kaip ir kitus žūstančius medžius ar medžių liekanas, jeigu jos mechaniškai stabilios ir nekelia grėsmės) rekomenduojama palikti dėl biologinės įvairovės ir estetinių savybių

88 Salix fragilis, 85, 87, 101 cm, vienas iš kamienų nuvirtęs, kitas prastos fitosanitarinės būklės. tačiau savaip svarbus kraštovaizdyje – medis estetiškai vertingas, kuria natūralaus paupio charakterį, žmonės ant nuvirtusio kamieno mėgsta sėdėti (matosi iš žievės nutrynimų), galima jį palikti kaip suolelį.

96 Acer platanoides, 34 cm. žūstantis, plyšęs, užstelbtas. Grėsmės nekelia.

103 Salix fragilis 168 cm, nulūžęs ir atsirėmęs į šalia esančių medžių viršūnes. Pjauti atsargiai, palaipsniui, saugant šalia esančių medžių žievę ir šakas nuo pažeidimų.

131 Salix fragilis, nulūžęs.

132 Salix fragilis, pasviręs. spręsti arboristinių darbų metu, esant galimybei rekomenduojama palikti, taikant būtinas priemones stabilizavimui.

133 Salix fragilis, pasviręs. spręsti arboristinių darbų metu, esant galimybei rekomenduojama palikti, taikant būtinas priemones stabilizavimui.

134 Salix fragilis, nulūžęs.

137 Salix fragilis, avarinis, rekomenduojama trumpinti, „nustuobrinti“. palikti želti sveiką apatinę dalį.

171 Acer negundo, 122 cm, pakrantės medis, estetiškai vertingas, geros būklės. Pavojaus nekelia, nes yra pasviręs virš vandens, sėklų irgi nebrandina, tad kaip invazinis nėra pavojingas.

190 Acer platanoides, 34 cm. Žūstantis. Dėl mechaninių pažeidimų. Atsodinus naują būtina saugoti nuo žoliapjovės.

198.1 Tilia sp. Daugiakamienė liepa – kelminės ataugos. Estetiškai vertinga ir tinkamai prižiūrint, perspektyvi (iš tokių atžalynų yra išaugusios ne viena daugiakamienė paminklinė liepa). Rekomenduojama išsaugoti, svarstyti dalinį (ugdomąjį) retinimą.

199 Tilia platyphyllos 44 cm. Žūstanti, dėl žoliapjovė padarytų mechaninių pažeidimų. Atsodinus saugoti nuo naujų pažaidų.

- 206 *Tilia cordata*, 157 cm, tuščiavidurė, sena, saugotina, taikant arboristines stabilizavimo priemones.
- 207 *Tilia cordata*, 177 cm, taikant arboristines stabilizavimo priemones, galima išsaugoti.
- 208 *Populus spp*, 28 cm, (?)
- 212 *Tilia cordata*, 220 cm. Būtina išsaugoti. Bandyti infrastruktūrą priderinti prie medžio.
- 213 *Quercus robur*, 51 cm.
- 214 Pašalintas (?)
- 218 *Betula pendula.*, 55 cm. Stipriai sužalotas darbų metu. išilgai perskeltas kamienas (žr foto). Nors medis projekte numatytas kiršti, leidimas dar nebuvo išduotas. todėl sužalojimas turėtų būti vertinamas kaip žala.
- 220 *Acer platanoides*, 58 cm. Laja nėra sukelta.
- 221 *Acer platanoides*, 58 cm. Laja nėra sukelta, reikšminga defoliacija nenustatyta, kamieno pažeidimai taip pat neatitinka aprašymo projekte.
- 243 *Acer platanoides* 96 cm (ne 88 cm), laja nėra sukelta, šaknys nėra pažeistos. Būklė patenkinama.
- 260 Vietoje nurodyto *Betula pendula* auga *Salix* 94 cm. apimties. Būklė patenkinama.
- 273 *Betula pendula* - jau pašalintas.
- 280.1 *Betula pendula* 96 cm. Būklė patenkinama. Apaugęs betoninę konstrukciją. Siūlytume palikti, medis labai gražus. Tuo atveju, būtina arboristų priežiūra, profesionalūs betono šalinimo sprendimai, palankūs tolesniam medžio augimui.
- Inventorizacinėje lentelėje medžio aprašas klaidingas: apimtis ne ta (86 cm.), laja nėra išretėjusi. kaip nurodyta. smulkių mechaninių pažeidimų taip pat nematyti. Šaknys apribotos betoninės konstrukcijos.

Projekte palikti numatytų medžių apžiūros išvados:

- 47 *Acer platanoides*, 380 cm, būtina arboristų priežiūra, lajos surišimas, genėjimas, užtikrinant stabilumą ir tuo pačiu išsaugant charakteringą lajos formą. Išskirtinės estetinės vertės ir gabaritų medis, vertas įtraukti į saugomų gamtos paveldo objektų sąrašą.
- 63 *Acer platanoides*, 150, 204, 54 cm, estetiškai vertinga grupė. Reikalinga spec. priežiūra: lajos surišimas, genėjimas. Saugoti poląjį ir šaknyną, kamieną, liesiant naują taką.
- 64 *Acer platanoides* 182 cm, estetiškai vertingas.
- 67 *Acer platanoides*, skilęs, reikalingas surišimas, lajos tvarkymas.

- 70 Ulmus leavis, 178 cm. pagraužta bebrų sausoji medžio dalis (medžio stabilumui tai didelės įtakos neturi), kita dalis gyvybinga.
- 72 Ulmus leavis, 40 cm, šaknys nėra pažeistos.
- 73 Acer platanoides, 160 cm, genėti tik sausas šakas.
- 200 Populus alba, 175 cm, estetiškai vertinga tuopa.
- 203 Populus alba, 190 cm, estetiškai vertinga tuopa.
- 205 Populus alba, 250 cm. Kasimo darbų metu pažeistos šaknys. užpiltas polajis sunkiu smėlio kalnu. Reikėtų lengvinti lają.
- 209 Acer platanoides, 69 cm., ardant betoną, ypatingai saugoti šaknis nuo pažeidimų, kad medis nebūtų sužalotas ir galėtų lengviau atsigausti.
- 210 Acer platanoides, 56 cm, ardant betoną ypatingai saugoti šaknis nuo pažeidimų.
- 211 Tilia cordata, 256 cm. Formuoti antrinę lają.
- 215 Populus spp., 103 cm, betonas riboja šaknyną. Betono šalinimo atveju, būtina šaknis apsaugoti nuo pažeidimų.
- 216 Populus spp., 137 cm, betonas riboja šaknyną. Betono šalinimo atveju, būtina šaknis apsaugoti nuo pažeidimų. Svarbu palikti betono gabalą po šaknimis (foto), kad medis išliktų stabilus.
- 222 Acer platanoides, 29 cm. Ardant betoną, mechaniškai sužeistas medžio šaknies kaklelis (foto Neries krantinė 222).
- 236 Vietoje nurodyto Malus spp auga Pyrus sp., įvairiapusiškai (estetiniu, ekologiniu, kultūriniu požiūriu) vertingas brandus medis, projektiniams sprendiniams netrukdo, pavojaus nekelti, papildomos priemonės šiuo metu nerekomenduojamos. Palikti biologinei įvairovei.
- 240 Populus nigra 296 cm. (ne 274 cm) numatyta genėti. Rekomenduojama genėti tik sausas šakas.
- 242 Fraxinus spp (taip nurodyta projekte, tačiau tikrovėje rūšis neatitinka) 85 cm, laja nėra sukelta. Statybų metu mechaniškai sužalotas kamienas (foto Neries krantinė 242 (2)).

Būtina visus medžius apsaugoti nuo statybų darbų poveikio:

- * vengti kasti polajo zonoje. Jei kasama šaknyno zonoje, saugoti šaknis nuo pažeidimų, nekapoti;
- * sunkius svorius statyti, statybines medžiagas laikyti tik už polajo zonos;
- * apsaugoti kamienus kietu apdangalu nuo smūgių ir nubrozdinimų.

Milda Janulevičiūtė